Baranyi Tibor Imre

A NEMZET MIBENLÉTE AZ ŐSHAGYOMÁNY FÉNYÉBEN

Vizsgálódási módszerünket tekintve, talán nem lesz haszontalan jelezni, hogy a jelen tanulmány feltett szándéka minden individuális és esetleges szempont mellőzése. Nem kívánunk efféle megközelítésekkel is hozzájárulni a nemzet fogalma körüli sokrétű és szerteágazó zavar növeléséhez. Ezzel szemben, amit célként tűzhetünk ki: valódi tradicionális alapelvek fényében megvilágítani a fogalom eredeti jelentését, hogy ebből érvényes következtetéseket vonhassunk le a mára vonatkozóan.

A nemzet fogalmának meghatározásakor abból kell kiindulni, hogy *a nemzet eredetileg a nemességet jelentette*. A nemzet messzemenőkig nem volt azonos az ország lakóival *(regnicola)*, amivel később fogalmilag több síkon is összekeveredett. Továbbá a nemzet mint nemesség a középkorig semmilyen összefüggést nem mutatott a legújabb kori úgynevezett „nacionalizmusokkal". Ennek világos megértéséhez a tradicionális társadalom vertikális tagozódását kell tekintetbe vennünk.

A nemzetek, vagyis a különböző nemességek létrejötte vonatkozásában az emberi nem eredeti egységének felbomlásából kell kiindulnunk. Ez – a keresztény vallási szimbolikát használva – az Édenből való kiűzetés, vagy másként kifejezve az őseredeti Hagyomány szétágazódása formájában jelentkezett: a világkorszakok kibontakozásával párhuzamosan, a tér- és időszabta feltételek folyamatos változásával, a kezdeti centrális állapottól való térben és időben való eltávolodás szükségképpen egyre nagyobb formai különbözőségeket eredményezett az egyes embercsoportok és az egyes emberek között. Ez egyrészt sajátos *létmódokat* határozott meg, amelyek bár lényegüket tekintve azonos eredetre tekintettek vissza, mégis főként a lényegi eltávolodás mértékének megfelelően egyre jelentősebb változásokat jelentettek. Amikor egy centrumból, mint egy forgáskúp csúcsából, alkotók (vagyis a csúcsot az alappal összekötő szakaszok) lépnek ki a palástón minden irányba, a távolságokat kétféleképpen mérhetjük: az egy adott alkotó különböző pontjai közötti távolságként és a különböző alkotók közötti távolságként. A különböző alkotók a népeket szimbolizálják; az alkotók közötti távolságok a népek közötti különbségek; az egy adott alkotó pontjainak centrumtól való távolságai pedig a népen belüli rangkülönbségeket jelentik. Az őseredeti középponttól való távolság által meghatározott különféle létmódok nyilvánvalóan különféle megvalósítási módszereket és utakat is kezdtek jelenteni az őseredeti vagy paradicsomi állapot *visszaállítása* tekintetében. Ez a visszaállítás *(restauratio)* – egészen az új és legújabb kori modernitás világáig – a különféle embercsoportok és közösségek alapvető életcélja, önmaguk számára felismert és kijelölt létfeladata volt. Éppen ez az, ami a nemest és a nem-nemest lényegileg elválasztotta. Azok az emberek és embercsoportok, amelyek mintegy

kiestek az őseredeti állapot helyreállításának műveleti köréből mint meghatározó létcélból, elveszítették „nemességüket", s fokról-fokra puszta vegetatív létformává alacsonyodtak, – némi túlzással élve – evilági tenyészetté degradálódtak. A centrális irányulás vertikális útja helyett egyfajta horizontális tévelygésben, egy puszta „evilágiságban" rekedtek meg. A nemes tehát nem valamiféle primitív állapotból emelkedett fel, hanem éppen ellenkezőleg, abba lényegileg – az eredettel való kapcsolat megszűnéséig elmenően – soha nem süllyedt le. E ponton megemlíthetjük, hogy a hét magyar törzs vérszövetségének lényegi célja nem a Kárpát-medence mint földrajzi hely el- vagy visszafoglalása volt – mint azt a modern materialista szemlélet képzeli –, hanem az őseredeti állapot létrendi helyreállítása, s aminek egy szimbolikus evilági leképződése vagy lenyomata megjelenhet úgy, mint egy konkrét földrajzi hely, a tér egy adott tartománya, történetesen a Kárpát-medence birtokba vétele. Visszatérve a nemesség fogalmához, a jelen világciklus emberisége egészének történetét tekintve mind térben, mind időben egy viszonylag szűkre szabott intervallum az, amikor a nemességet kizárólag származási tényezők határozták meg. A nemesség, vagyis a nemzet lényegét tehát az őseredeti állapot helyreállítására való, életfeladattá tett és eleven törekvés megléte jelentette. Éppen ezért – legalább amíg egyetlen emberben is él az ősi és eredeti törekvés – a nemesség vagy a nemzet ma sem veszett el, még akkor sem, ha a születési alapon való meghatározása mára gyakorlatilag lehetetlenné vált, hiszen az ezt meghatározó alapelv örökérvényű, s megléte vagy hiánya azonnal megmutatkozik minden ember esetében – erre hamarosan visszatérünk.

Minden hagyományos társadalom egyik legfontosabb ismérve az emberek közötti vertikális tagozódási szintek vagy létrendi rangok határozott elkülönítése volt, amit mindenütt az őseredeti középponti állapottól való eltávolodás mértéke határozott meg. Ezen belül is alapvetően két csoport különül el: az eredeti értelemben vett *nemesek*, vagyis akik saját különböző természetüknek megfelelő módon részt vesznek az őseredeti állapot visszaállításában, akár azt is mondhatnók, hogy visszahódításában, vagy ha úgy tetszik, akik bár kizuhantak a középponti állapotból, de a középpont felé fordulnak és a középpont felé irányulnak; valamint a *nem-nemesek*, vagyis azok, akik elsősorban intellektuális korlátoltságukból és általános létrendi aláhanyatlottságukból kifolyólag kimaradnak ebből a megvalósításból, és akik nemcsak a – jelképesen felfogható – periférián állnak, de a periféria felől ráadásul nem a középpont, hanem a még perifériálisabb „semmi" felé gravitálódnak.[1] A nemesek továbbá eredetileg, különböző megnevezésekkel ugyan, de lényegileg mindenkor és minden időben, három fő csoportot alkottak. Mindenekelőtt a szellemi tekintélyt képviselő intellektuális vagy *sacerdotalis* elitet, amelynek kései és távoli megtört visszfénye a középkori európai klérus vagy papság, vagy korábban a magyaroknál a táltosság. Másodsorban a harcos-lovagi és kormányzói réteget, élükön a királlyal, amely csoportot egy leszűkített értelemben szokás „nemességnek" nevezni. Végül harmadsorban a főként a társadalom lelki jólétének biztosítása-

[1] Ezt az állapotot mindenkor tragédiának és jóformán mindentől való megfosztottságnak ítélték, s valóban az ember nyomorúságának alapvető okát képezi. Az csak a modernitás legutóbbi időszakában következett be, hogy ezt az alászálló kifelé fordulást kezdték normálisnak, sőt egyedül normálisnak tekinteni, ami ráadásul még valamifajta élvezni való dolog is.

ra hivatott gazdasági vagy „gazdálkodó" réteget, aminek szintén torz „utóérzése" az európai úgynevezett „harmadik rend" vagy polgárság. Ezek élethivatása létmódjukból következett, aminek mentén az őseredeti állapot visszaállítására törekedtek, mind a szorosabban vett személyi, mind a tágabb értelemben vett társadalmi síkon. Az intellektuális vagy *sacerdotalis* elit létfeladata a létrendi kötöttségek alóli, mondhatni tökéletes felszabadulás volt: az egykori metafizikai tökéletesség elérése főként egy intellektuálisan aktív szemlélődő élet során. Mintegy a társadalom felé visszaáramoltatott „kegyelemként", valódi *pontifex*ekként ('hídépítők') kapcsolatot tartottak fenn az isteni és az emberi világ között, az isteni világ törvényeit áthozták és emberi nyelvre fordították s tanították – pozitíve meghatározva ezzel az illető emberi társadalom alapirányulását. Útmutatói, intellektuális térképkészítői voltak a tradicionális világnak. A harcos lovagi és kormányzói réteg, az átfogó értelemben vett nemesség második csoportjának, mint az időbeli hatalom letéteményesének alapvető feladata az eszmei Igazság és az ebből következő jogi igazságosság fenntartása és képviselete volt a külső és belső ellenerők viszonylatában. Az intellektuális elit iránymutatásainak megfelelően alapvetően a rend, az egyensúly és harmónia, egyszóval a *béke* fenntartására voltak hivatva, adott esetben a végsőkig, az élet feláldozásáig elmenő módon, ami alapvetően hősies beállítottságukat meghatározta. Az időbeli hatalom és ennek élén a király elsőrendű célja az intellektuális elit zavartalan tevékenységének biztosítása, az ehhez szükséges rend és nyugalom biztosítása, megszervezése és védelmezése volt. Végül a harmadik rend, a mesterségek és az alkalmazott tudományok mesterei eredetileg szintén az önfeláldozás főként devocionális módján a társadalom különböző, főként lelki és részben fizikai szükségleteinek kielégítését végezték, s a gazdálkodás megszervezésének és irányításának feladatát látták el, de nem valamiféle hedonista anyagi haszonszerzés jegyében – mint deviatív paródiája, az újkor burzsoázia –, hanem mintegy a harcos-lovagi réteg és főként az intellektuális elit tevékenységének alátámasztása, biztosítása végett.

A tradicionális világban, nem vertikális értelemben, az egyik nemességet a másiktól elsősorban egy sajátos *stílus*, az alapvetően azonos vagy konvergens létcél megvalósítási stílusa és annak jegyei különböztették meg. A vertikális szintbeli vagy rangbeli azonosság azonban összehasonlíthatatlanul nagyobb szolidaritást jelentett eredetileg, mint az azonos országban való lakás. A lovag a lovagot, még ha más nyelvet is beszélt, netalán más vallás útján járt, mindig jobban megértette és magához közelebb állónak tekintette, mint a vele történetesen azonos nyelvet beszélő nem-nemest. Ezért az újkort megelőzően, Európában egészen a középkori *Oikoumené* felbomlásáig, a modern értelemben vett nacionalizmus teljesen elképzelhetetlen és értelmezhetetlen dolog volt.

> *„(…) ha a tisztelet az érdemes erény jutalma, és minden elsőbbség tisztelet, akkor minden elsőbbség az erény jutalma. És nyilvánvaló, hogy az erény érdeme teszi nemessé az embereket, azaz a saját vagy az ősök erényének érdeme. Ugyanis a nemesség az ősök derekassága s gazdagsága, mint Arisztotelész mondja a* Politikában, *avagy Juvenalis szerint: egyetlen jóság egyedül a lelki nemesség. E két vélemény kétféle nemességről szól, tudniillik kinek-kinek a saját nemességéről és őseiéről. Tehát a nemeseket az ok erejénél fogva, megilleti az elsőbbség jutalma. És minthogy a jutalmakat az érdemekhez kell mérni, mint az* Evangélium *mondja: amily mértékkel mértek, ugyanolyannal méretik vissza nektek; következésképpen a legnemesebbeket a legnagyobb kitüntetés illeti. Hogy tételünk igaz, régi bölcsek tanúsítják."* – Dante

Nyomokban már korábban is jelentkezett, mindazonáltal a mélységesen hagyományellenes indíttatású és áthatottságú francia forradalomban (1789) lépett színre, mintegy robbanásszerű erővel az a törekvés, amely – az „egalizmus" téveszméjével karöltve – a nemzet *(natio)* fogalmát felhígította, s azzal hamisította meg, hogy mindenki nemes (a nemzethez tartozik), aki történetesen francia. Mindegy, hogy részt vesz-e a létrendi megvalósításban és az őseredeti állapot helyreállításában, vagy nem, a lényeg az, hogy francia. Súlyos nivelláció, vagyis egy szintre hozatal ment végbe, mégpedig – mint lenni szokott – a legalacsonyabb szintre hozatal. Ez a forradalmi és hagyományellenes „nacionalizmus" pedig már születéskor magában hordozta mostohagyermekét, a chauvinizmust („sovinizmust"), vagyis azt a pusztító téveszmét, amelynek jegyében mindenki más ellenséggé válik, aki nem az újdonsült módon értelmezett „nacionalitás" körébe tartozik, és aminek következtében a legborzalmasabb háborúk robbantak ki és folytak le az emberi nem történetében. A francia forradalommal összefüggésbe hozható modern nacionalizmusnak, ami járványszerűen terjedt szét egész Európában, tehát egyrészt már semmi köze nem volt a nemzet (mint nemesség) eredeti eszméjéhez, másrészt alapvetően sötét és okkult célja a tradicionális rend és struktúrák aláásása volt, főként az alacsonyrendű, romboló természetű tömegeknek a nemzet körébe való átmeneti „beemelése" révén. (Noha beemelés valójában soha nem történt, hanem éppen ellenkezőleg: mindennek és mindenkinek a pillanatnyilag létező legalacsonyabb szintre való azonnali, erőszakos lealacsonyítása és leszállítása zajlott.)

A világfelforgatás erői azonban nem álltak meg az országok határainál. Mivel a nivelláció, az

---

Frithjof Schuon

PATRIOTIZMUS ÉS NACIONALIZMUS

Két részlet

Egy nemzet szakrális jellege nyilvánvalóan nem a nép szentségétől függ, hanem vezetőinek tradicionális épségétől. Egy világi állam és egy „Szent Föld" közé lehetetlen egyenlőségjelet tenni, pontosan a modern civilizáció megvallottan „semleges" és ezáltal heterogén és profán jellege miatt. Két bálvány is létezik, ami összeegyeztethetetlen egy nemzet szakrális jellegével: az egyik a civilizacionizmus, a másik a nacionalizmus. Az első, amely „pogány" és a szó szoros értelmében világias, a prométheuszizmus előretöréséből, vagyis a reneszánszból származik, a második pedig a francia forradalomból, ami ugyancsak egyfajta reneszánsz volt, ráadásul vulgáris és plebejus értelemben. Nos, éppen e kettő, a „civilizáció" és a „haza" az a két keret, amire nem kevés ember a hagyomány nevében tart igényt, anélkül, hogy belátná, ez két súlyos ellentmondást is hordoz: egyrészt – és ez a lényeg – a vallás szakrális természetű, s mint ilyen nem helyettesíthető teljesen profán ideológiákkal és intézményekkel; másrészt a „civilizáció" lényegében objektív szeretne lenni, miután racionalista és tudományos, ám a nacionalista és rasszista „haza" ezzel szemben definíció szerint szubjektív, miután a szcientizmus és a romanticizmus képmutató keveréke.

egy szintre hozatal, rombolóerejét tekintve kiválóan bevált egy adott társadalom helyi keretein belül, ezt mintegy magasabb hatványra emelték, s megszületett az immár „határtalan" *internacionalizmus*. Esetében immáron az egyetlen kritérium az lett, hogy a rombolásban mindenki „velünk van", aki két lábon jár vagy „ember", s mivel ebben az álkövetelményben számbelileg a legtöbben ismertek magukra, iszonyatos fölény jött létre a normalitást megőrizni szándékozókkal és hivatottakkal szemben: a „világ proletárjai" egyesültek… Ezeket a legsötétebb tendenciákat és folyamatokat érzékelve, bizonyos erők megelégelték az *inter*nacionalizáció végzetes folyamatait, s ezek megállítása végett ismét a nacionalizmushoz nyúltak: de immáron némileg más előjellel. Az internacionalizmus és a világkommunizmus megállítását zászlajára tűző, elsősorban a 20. század első felére megerősödő szélsőjobboldali nacionalizmusok (mint többnyire nemzetiszocializmusok) szerepe ebben az összefüggésben kétségtelenül pozitív és konzerváló jellegű volt, noha más vonásaik továbbra is erősen hagyományellenes jellegzetességeket mutattak, de amelyek részletes elemzésébe e helyütt nem mélyedhetünk bele.

Mindezen vázlatos történeti, eszmetörténeti áttekintést követően világossá válhat előttünk a nemzet fogalmának adandó jelenkori tartalom, amit legitim módon kizárólag a hagyományos alapelvekkel összhangban, azokból mintegy levezetett módon tehetünk meg. Bármennyire is szeretnék némelyek – modern hagyományellenes téveszméktől megfertőzve, amilyen például a hangzatos „egalizmus" – a lehető „legszélesebb társadalmi alapokra" helyezni a „nemzet eszméjét", ez nemcsak képtelenség, de lehetetlen is, és elgondolásaik tarthatatlanságát maga a gyakor-

---

✣

A profán hazafiság szemérmetlen keverése a vallással olyan fényűzés, ami annál hasznavehetetlenebb, minél inkább felcseréli magát a normális hazafiságra, és annál veszedelmesebb, minél végzetesebben veszélyezteti a vallás tekintélyét. Itt tulajdonképpen két vallás zavaros keveredéséről van szó, ahol az egyik igaz, a másik hamis, és ez részben kétségtelen magyarázatul szolgál e tekintetben a Menny visszahúzódására, ami egy hagyomány által érhető el, melyet azonban saját örökösei ekkorra különböző utakon elárultak. A nacionalista vagy „jakobinus" hazafiság értelmében a szülőföld soha nem követ el bűnt, és semmi sem bűn, amit a szülőföld nevében követnek el; sőt ha rosszul működik, az olyan bűn, amit ezért a szemére vetnek. A szülőföld–nemzet transzcendens értékre emelkedik, miközben mások hazafias érzületét lábbal lehet tiporni, ám ugyanazoktól elvárnánk a folttalan „lojalitást". A soviniszta hazafiak tévedése nem abban áll, hogy tudatában vannak országuk valódi értékének, hanem abban, hogy vakok – politikai és szentimentális érdeklődésüknek megfelelően – bizonyos más országok hasonló értékei iránt, sőt más népek elemi jogai vonatkozásában is, holott a nevezett hazafiak ugyanezen jogokat egyetemes törvény rangjára emelik és az élet alapelvének teszik meg. Mindez az „önrendelkezés" nevében kötött úgynevezett „békeegyezményeket" juttatja eszünkbe, amelyek a régi elnyomásokat újakra cserélik, ráadásul ezzel egyidőben fenntartják mindazokat a múltbeli alárendelődéseket, amelyek az aláírók egyikének sem okoznak kényelmetlenséget.

La Transfiguration de l'Homme (1995). A vallási érzés bitorlásai című fejezet. Ford. B. T. I.

lat próbája fogja bizonyítani. Be kell látnunk, az emberek döntő többségének semmi köze egyetlen nemzethez sem. A nemzet egy minőséget jelent, amit ráadásul megvalósítva kell meghaladni – a nemzetfeletti megvalósítás eredményeit mintegy „áldásként" a nemzet számára visszahagyva. A tömeg *(plebs)* esetében ilyesmi szóba sem kerül: vegetatív élete bonyolítása szempontjából teljesen esetleges, hogy földrajzilag hol születik vagy él, avagy történetesen melyik nemzet nyelvét beszéli: nem éli át annak semmilyen benső, minőségi tartalmát. Valamely helyen való születés ma sem tesz senkit egy nemzet részévé. Ahhoz szellemileg fel kell nőni, azért bensőleg egy megvalósítás értelmében tenni kell.

„(...) a jelen világciklus emberisége egészének történetét tekintve mind térben, mind időben egy viszonylag szűkre szabott intervallum az, amikor a nemességet kizárólag származási tényezők határozták meg. (...) amíg egyetlen emberben is él az ősi és eredeti törekvés, a nemesség vagy a nemzet ma sem veszett el, még akkor sem, ha a születési alapon való meghatározása mára gyakorlatilag lehetetlenné vált (...)"

A cél ugyanaz, s az út lényege változatlan. A nemzet továbbra is a hasonló létmódot birtokló nemeseket jelenti, s nem azokat, akik egy adott helyen laknak vagy egy nyelvet beszélnek, netalán ennek vagy annak „érzik magukat a szívökben". A nemzethez tartozás nem pusztán hitvallási kérdés. Az, hogy valaki mely nemzethez tartozónak vallja magát, fontos, de nem elegendő; a nemzethez tartozáshoz a – szellemi megvalósításra képes – benső minőség, vagyis a nemesség elengedhetetlen.

A nemesség kifejezést azonban kétségtelenül pontosítanunk, vagy ha úgy tetszik, aktualizálnunk kell. Nyilvánvalóan nem indulhatunk ki valamiféle dokumentálható születési arisztokráciából vagy előkelő származásból: ezek a dolgok, minden pozitív vonásuk ellenére, mára elveszítették valódi tartalmukat. A lényegi nemesség nem egyszerűen születési kérdés. A születés vagy származás jelezhet valamit ezen a vonalon, de önmagában elégtelen tényező. Nemes, vagyis a nemzet valódi tagja tehát – az eredeti értelemnek megfelelően – az, aki az őseredeti állapot visszaállítási munkájában sajátos minőségi alkatának megfelelő módon és szinten részt vesz: mind a szorosabban vett benső világ, mind az úgynevezett külső világ vonatkozásában. Az őseredeti állapot egyszersmind – a világciklus kezdete és vége között fennálló szoros megfelelés értelmében – megfelel az eljövendő új világ aranykorának, aminek kapcsán elmondhatjuk, hogy a kezdet és vég egybeér. Az, aki egy sajátosan magyar létmód és életstílus jegyében, a magyarság tér- és időszabta feltételeit ismerve és figyelembe véve részt vesz az őseredeti állapot, vagy ami ugyanaz, az eljövendő aranykor megvalósításában, az magyar nemes, a magyar nemzet tagja. Werbőczy a 16. század elején arról beszél, hogy magyar nemes az lehet, „akit érdeme megnemesít". De mit jelent az, hogy „érdem", ha nem pusztán morális síkon ragadjuk meg a kérdést? Az „érdem" voltaképpen a normalitás – az őseredeti lét- és tudatállapot – helyreállítása érdekében tett huzamos és rendszeres, mondhatni életvitelszerű pozitív erőfeszítés. Ezen erőfeszítés szellemi világegyetemének iránytűje, a magyarság esetében, a „honfoglalásként" ismert eseménysorozatot követően – egyebek mellett az ősi magyar hagyomány és vallás sajátos kimerülésének következtében – a kereszténység lett. Jézus Krisztus tanítása éppenséggel az őseredeti állapot vagy „Isten országának", pontosabban „Isten királyságának" helyreállítása. Ugyanakkor azt is figyelembe kell vennünk, hogy maga a Szent Korona eszmeisége csodálatosan egyesíti magában az ősi magyar hagyományt és a kereszténységet. A magyarság a reá sajátosan jellemző módon távolodott el az idők kezdetén az őseredeti állapottól, ennek megfelelően a reá sajátosan jellemző módon kell oda visszatérnie, vagy ha úgy tetszik, a reá sajátosan jellemző módon kell az új

aranykort megvalósítania, hiszen a kettő – mint mondtuk – pontosan egybeesik. Ezen az úton a nem-nemesek is jöhetnek, de természetesen csak a nemeseket, mindenekelőtt a szellemi tekintélyt képviselő valódi intellektuális elitet követve – tökéletes összhangban természetesen a világ összes nemzetének ugyanilyen elitjével és törekvőivel. És mielőtt bárki elkeseredne azon, hogy a szóban forgó emberek száma mennyire kevés, rögtön hozzá kell tennünk, hogy nem is számuk a fontos, hiszen a valódi nemesség mindenkor egy viszonylag szűk réteget jelentett, hanem a minőségük, s akiket természetesen nem valamifajta „önkény", hanem az intellektuális színvonal, az önös individuális érdekeken túlmutató áldozatot vállalni képes létrendi rang minősít. Mindez jó esetben tehát a vertikálisan önmagában is szervesen tagolt nemességen kívüliek (a *vulgus* vagy *plebs*) számára is pozitív és üdvözítő lehet, hiszen minden más társadalmi réteg és csoport kizárólag a nemzet intellektuális elitje és az általa kijelölt úton önként végzett munka révén részesedhet az emberhez méltó életben, aminek eszkatológiai vonatkozásai – egy megfelelően élt élet esetén – az üdvözülés irányába esnek.

A jelenkor meghatározó teoretikusai helyesen ismerték fel, hogy az újkori nacionalizmus, kiváltképpen a sovinizmussá fajuló nacionalizmus a népek közötti szembenállás és konfliktusok melegágya. A viszály forrása, a nacionalizmus megszüntetése kapcsán azonban tragikus félreértéssel a nemzet*alattiság* megvalósítását tűzték ki célul, aminek a csúcsmegvalósulása napjainkban az úgynevezett „globalizáció". A geoglobális társadalom – s ezen belül az Európai Unió átmeneti kalandja – a nemzeteket elmosó internacionalizmus hatékonyság érdekében ideologiátlanított megvalósulási kísérlete: végállomás; társadalmi vonatkozásban ennél nyilvánvalóan nincs lejjebb. Mindezt annak fényében tudjuk megfelelően értékelni, ha tekintetbe vesszük, hogy a végidő, a ciklus lezáródási fázisa a kezdetek felszínileg hasonló, lényegileg azonban torz paródiája: a kezdeti spirituális *egységet* az idők végén felváltja a materiális *egyformaság*, a puszta számszerű vagy mennyiségi értelemben vett homogén és uniformizált egyedek atomikus egyformasága, amelyek minél kevésbé integráltak, egyszersmind annál kevésbé differenciáltak. A nemzetek megsemmisülése a geoglobális ellenbirodalom létrejöttének egyik előfeltétele, amelynek háttérbe húzódó és mélységesen okkult kivitelezője emiatt mindent elkövet a nemzetek maradéka és minden még fennmaradt nemzeti érték felszámolása érdekében. A végül létrejövő, majdnem teljesen homogén emberi massza, a merőben számszerű egyedek minden valódi minőségi különbségtől megfosztott, puszta mennyiséggé lett tömege az a szubsztanciális alap, amire az ellenhagyomány szinte mindenre kiterjedő, ám épp olyan rövid életű, mint amilyen borzalmas falansztere épül. Ez vallási nyelven nem más, mint a *civitas diaboli* (az 'ördög országa') vagy az antikrisztus birodalma. Kétségtelenül sem a világ kezdetén, sem a vég elközelítése idején nincsenek nemzetek: az azonban a legmeszszebbmenőkig nem mindegy, hogy a nemzetnélküliség nemzet*felettiséget*, vagy nemzet*alattiságot* jelent. A kettő között egy egész emberi ciklus, egy világ története áll. A nemzetfelettiség őseredeti állapotának megvalósításához nem a nemzetek össze- és elmosásán keresztül vezet az út, hanem a nemzet minden értékének és minőségi sajátosságának a birtokba vevő, differenciált és szervesen tagolt megvalósításán keresztül, amely nem más nemzetek ellenében és rovására határozza meg önmagát, hanem a mindent megelőző és meghaladó szellemi cél vonatkozásában, más nemzetek ugyanezen célt felismerő és magáévá tevő tagjaival tökéletes szolidaritásban, sőt erőegyesítésben.